

عنوان	توسعه نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش سوم: توسعهٔ نرم افزارهای ویندوز فرم برای دستگاه‌های مختلف ویندوز موبایل
عنوان اصلی	Windows Mobile App Development Part 3: Basic WinForm App Development for Windows Mobile Devices
کلمات کلیدی	C#, Win Mobile, WinForm, .NET, Dev
مؤلف	mstruys, dougturn
مرجع	http://www.codeproject.com
سطح	مبتدی
مترجم	مهندی عبداللهی (http://m0911.wordpress.com)
تاریخ انتشار	۲ فروردین ۱۳۸۹
تعداد صفحه	۱۲
مطلوب مرتبط	توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش اول: ایجاد نخستین برنامه توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش دوم: شبیه‌ساز دستگاه و مدیریت شبیه‌ساز توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش چهارم: افزودن کنترل سفارشی و استفاده از GPS توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش پنجم: مقدمه‌ای بر SQL Server CE توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش ششم: امنیت دستگاه و نصب نرم افزار توسعهٔ نرم افزار برای سیستم عامل ویندوز موبایل، بخش هفتم: توسعهٔ برای وب موبایل
فایل‌های ضمیمه	

توسعه‌ی نرم افزار ویندوز موبایل شباهت زیادی به توسعه‌ی نرم افزار در دسکتاپ دارد به ویژه زمانی که یکی از دو زبان ویژوال بیسیک یا ویژوال سی شارپ دات نت را استفاده می‌کنید. شما همان ابزارهای توسعه‌ی برنامه‌های ویندوز دسکتاپ را برای ویندوز موبایل هم استفاده می‌کنید لیکن تفاوت‌هایی نیز بین این دو محیط هست. دستگاه‌های ویندوز موبایل صفحه‌ی نمایش کوچک‌تر و منابع محدود‌تر دارند و همچنین قابل حمل بوده، اغلب باطری استفاده می‌کنند.

این مقاله اطلاعاتی را درباره‌ی چگونگی نرم افزارهای ویندوز فرم برای دستگاه‌های ویندوز موبایل به شما خواهد داد و در نهایت شما یاد می‌گیرید که چطور نرم افزارها را برای استفاده از امکانات دستگاه‌های ویندوز موبایل توسعه دهید و در عین حال حواس‌تان به شارژ‌باتری هم باشد و صفحه‌ی نمایش برنامه‌تان بدون توجه به جهت صفحه‌ی نمایش دستگاه، درست عمل کند.

دستگاه‌های ویندوز موبایل مدل‌های متنوعی دارند

دستگاه‌های ویندوز موبایل در بازار بسیار متنوع هستند و به علاوه نگارش‌های مختلفی از ویندوز موبایل را استفاده می‌کنند. در این مقاله ما با نگارش ۶ ویندوز موبایل (هر دو ویرایش استاندارد و حرفه‌ای) کار خواهیم کرد.

دستگاه‌های ویندوز موبایل استاندارد

این دستگاه‌ها اغلب به نام اسمارت‌فون (تلفن هوشمند) در بازار هستند. همه‌ی این دستگاه‌ها امکانات تلفن را دارند لیکن صفحه‌ی لمسی (Touch Screen) ندارند. معمولاً برای کار با آن‌ها به یک دست نیاز دارید (one-hand operation). برای توسعه نرم افزار‌هایی که با این دستگاه‌ها کار کنند شما ابزار توسعه‌ی ویندوز موبایل ۶ استاندارد (Windows Mobile 6 Standard SDK) را همراه با ویژوال استودیو ۲۰۰۵ یا بالاتر نیاز دارید.

دستگاه‌های ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای

این دستگاه‌ها عمدتاً به نام پاکت پی‌سی (Pocket PC=PPC) شناخته می‌شوند. این دستگاه‌ها بعضاً امکانات تلفن را نیز دارند ولی همه‌ی آن‌ها به صفحه‌ی لمسی مجهر هستند. معمولاً برای کار با این دستگاه‌ها به دو دست همراه با یک کنترل لمسی نیاز دارید. (برای توسعه نرم افزار‌هایی که با این دستگاه‌ها کار کنند شما ابزار توسعه‌ی ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای (Windows Mobile 6 Professional SDK) را همراه با ویژوال استودیو ۲۰۰۵ یا بالاتر نیاز دارید.

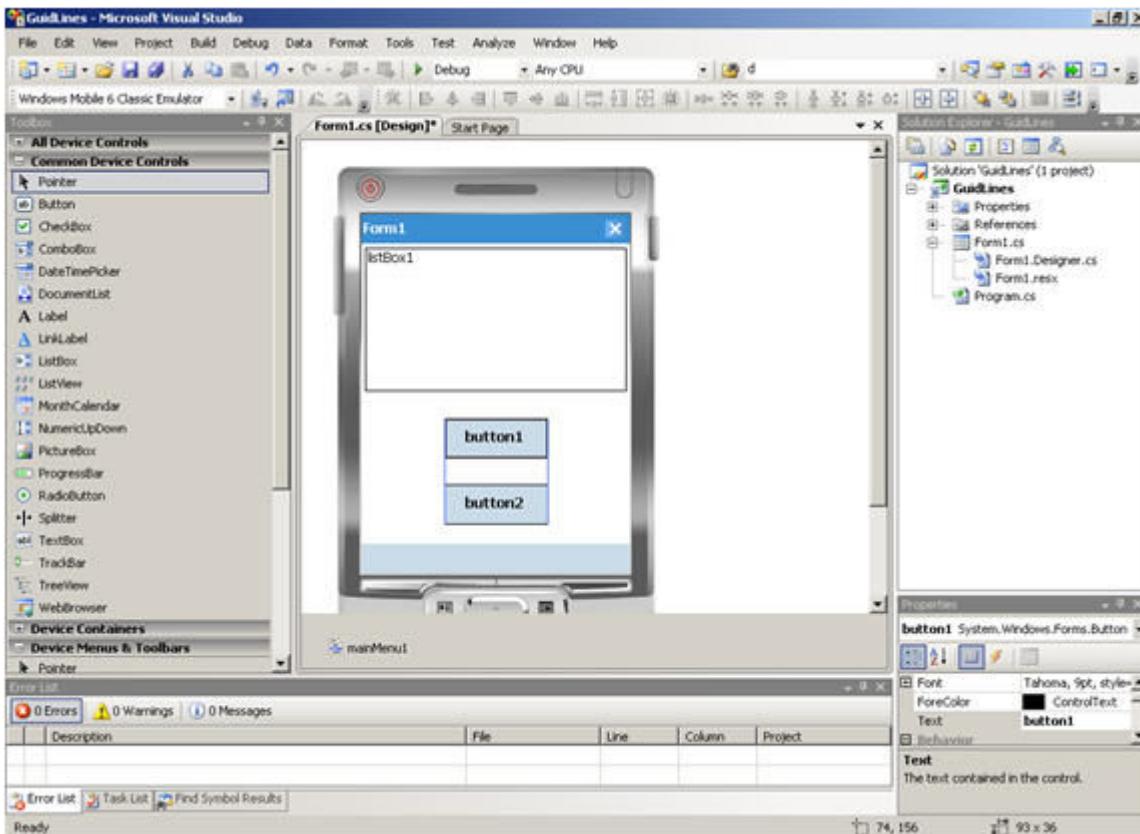
مهارت‌هایی که توسعه دهنده باید داشته باشد

روش‌های توسعه‌ی نرم افزار‌های ویندوز موبایل و دسکتاپ در محیط ویژوال استودیو ۲۰۰۸ تفاوت چندانی با هم ندارند. پس از ورود به محیط ویژوال استودیو ۲۰۰۸ شما تصمیم می‌گیرید که چه نوع پروژه‌ای را و در چه پلتفرمی آغاز کنید. سپس ویژوال استودیو یک پروژه‌ی اولیه با یک فرم خالی نمایش می‌دهد که در آن فرم، واسطه کاربر را طراحی کنید. عده‌ترین تفاوت به هنگام توسعه‌ی نرم افزار ویندوز موبایل، صفحه‌ی نمایش کوچک و در عین حال متنوع مورد استفاده در دستگاه‌ها است. تفاوت بعدی را زمانی متوجه می‌شوید که بخواهید کنترل‌های واسطه کاربر را از جعبه ابزار ویژوال استودیو ۲۰۰۸ بکشید و روی فرم قرار دهید. تعداد محدودی کنترل در مقایسه با پلتفرم دسکتاپ در دسترس شما خواهد بود. این محدودیت در ویرایش استاندارد بیشتر از ویرایش حرفه‌ای ویندوز موبایل است. از آن‌جا که دستگاه‌های ویندوز موبایل استاندارد صفحه‌ی لمسی ندارند، برخی کنترل‌های ویرایش حرفه‌ای ویندوز موبایل در ویرایش استاندارد کارآیی ندارند.

ایجاد واسطه کاربری برای برنامه یعنی همان کشیدن کنترل‌ها از جعبه ابزار ویژوال استودیو و رها کردن و قرار دادن آن روی یک فرم یا داخل یک کنترل کانتینر (Container) - که برای گروه بندی کنترل‌ها روی فرم قرار داده اید - و از طرفی می‌توانید چند فرم در برنامه‌تان داشته باشید، خودتان کنترلی درست کنید که از یک کنترل موجود مشتق شده باشد یا این که از ابتدا یک کنترل را کاملاً خودتان ایجاد کنید. علاوه بر این کنترل‌های ساده تعدادی پنجره‌ی مکالمه هم هست که شما را کمک خواهد کرد تا برنامه‌تان به برنامه‌های عمومی و استاندارد ویندوز موبایل شبیه باشد.

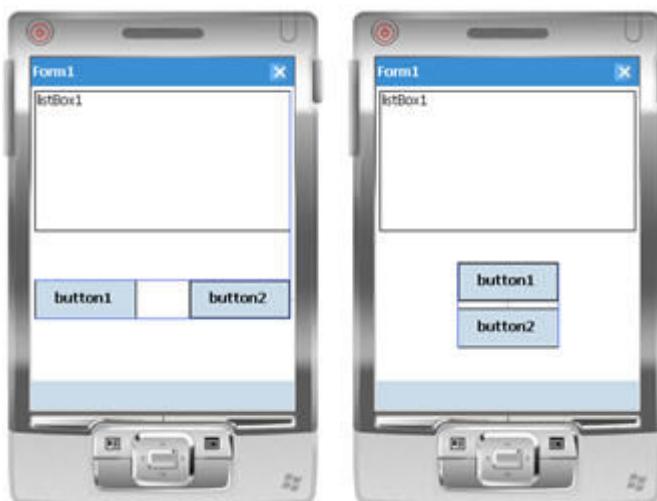
طراحی یک واسط کاربر ساده در ویندوز موبایل ۶ حرفه ای

یک پروژه‌ی جدید در محیط ویندوز موبایل استودیو ۲۰۰۸ ایجاد کنید. نوع پروژه باید Smart Device project در یکی از زبان‌های C# یا ویژوال بیسیک دات نت باشد. پلتفرم مقصد را Windows Mobile 6 Professional SDK انتخاب نمایید. ویندوز موبایل استودیو ۲۰۰۸ یک فرم خالی با بعد متناسب با پلتفرم مقصد به شما نمایش خواهد داد که به شکل یک دستگاه ویندوز موبایل است تا به حد امکان شبیه تر باشد به آن چه در واقعیت استفاده می‌گردد. با استفاده از جعبه ابزار Device Controls (شکل ۱) می‌توانید کنترل‌های مورد نظرتان را روی فرم قرار دهید.

شکل ۱: ویندوز استودیو ۲۰۰۸ در نمای طراحی فرم

خب! بیکار نمانید و کنترل های مختلفی را که می توانید در طراحی واسط کاربر استفاده کنید، نگاهی بیندازید. اگر برخی از آن ها به چشم تان آشنا نیستند بهترین کار این است که آن ها روی فرم قرار دهید و مشخصه های آن ها و کارکرد هر کدام را مطالعه کنید و صد البته راهنمای آنلاین را هم به یاد داشته باشید. یکی از مهم ترین چیزهایی که به هنگام طراحی واسط کاربر به چشم خواهد آمد، نحوه ای کار طراح واسط کاربر است. دقیق کنید که چطور کمک تان خواهد کرد محل قرار گیری کنترل ها را تراز کنید و کمترین فاصله ای ممکن را برای آن ها در نظر بگیرید. خطوط راهنمای (Guide Lines) کمک زیادی خواهند کرد تا در اندازه زمانی، واسط کاربر را خیلی خوش دست طراحی کنید. در شکل ۲ قرار گیری دکمه های button1 و button2 را در دو حالت افقی و عمودی نسبت به هم می بینید که به کمک خطوط باریک آبی رنگ، لبه های آن ها نسبت به هم تراز شده اند.

شکل ۲: خطوط راهنمای بهترین دستیار شما در ترکیب بندی واسط کاربر

ایجاد نرم افزاری که بتواند با جهت های مختلف صفحه نمایش سازگار باشد

تنوع زیاد دستگاه ها و مدل های آن ها باعث شده است که توسعه ای یک نرم افزار که بتواند در تعداد متنوعی دستگاه کار کند اندکی پیچیده باشد. ویژوال استودیو به شما امکان بندکشی و ثابت کردن کنترل های واسط کاربر را فراهم می کند. با این توسعه ای ویندوز موبایل ۶ می توانید اطلاعاتی درباره ای قابلیت های دستگاه و نگارش های سیستم عامل دستگاه به دست آورید. لیکن در این مقاله ما روی چند مورد خاص و محدود کار می کنیم:

- توجه به میزان منابع آزاد سیستم و باتری
- اجرا در دستگاه های ویندوز موبایل ۶
- نمایش درست در هر دو حالت افقی، عمودی و همچنین دستگاه هایی با صفحه نمایش مربع شکل

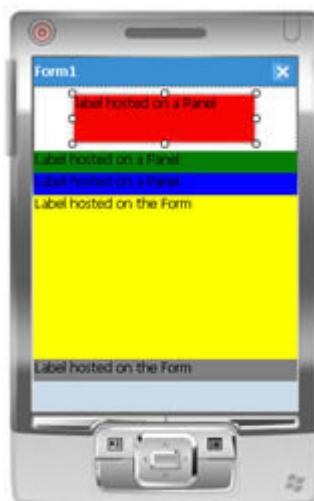
با وجودی که (در زمان نگارش این مقاله) دستگاه های ویندوز موبایل استاندارد جهت های مختلف صفحه ای نمایش را پشتیبانی نمی کنند ولی ممکن است در آینده این امکان فراهم شود. در برخی موارد نمایش اطلاعات در صفحه ای افقی باعث راحتی بیشتر کاربر خواهد شد. ویژوال استودیو به هنگام طراحی واسط کاربر یک برنامه ای ویندوز فرم، کمک تان خواهد کرد تا کنترل ها در یک موقعیت خاص ثابت کرده، یا بندکشی کنید.

بندکشی یا ثابت کردن کنترل ها

برای مطمئن شدن از این که یک فرم در هر دو حالت افقی و عمودی به درستی نمایش داده خواهد شد، می توانید کنترل ها را در محل خاصی داخل یک کنترل مافوق (Parent) مانند فرم یا پانل (Panel Control) ثابت یا بندکشی نمایید.

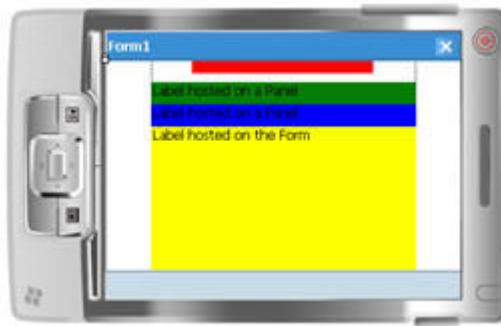
نکته ای مهم تفاوت بین بندکشی (Dock) و ثابت (Anchor) کنترل ها است. زمانی که شما یک کنترل را نسبت به یک یا چند لبه ای یک کانتینر ثابت می کنید موجب خواهد شد که مختصات نسبت به لبه های ثابت شده با تغییر جهت نمایش ثابت بماند. هنگام بندکشی یک کنترل شما لبه ای از کانتینر را که کنترل باید در آن موقعیت قرار بگیرد، تعیین می کنید. اگر کنترل را به هر چهار لبه بندکشی کنید در این صورت آن کنترل تمام سطح کنترل مافوقش (فرم یا کانتینر) را خواهد پوشاند.

برای فهمیدن بهتر تفاوت بندکشی و تثبیت کنترل ها و کارکرد آن ها در جهت های مختلف صفحه‌ی نمایش یک فرم ساده ایجاد می‌کنیم و تعدادی کنترل برچسب را (Label) - که هر کدام رنگ پس زمینه‌ی متفاوت باقیه داشته باشد - روی آن قرار می‌دهیم. البته این واسطه کاربری شاید به نظر بی‌صرف باشد لیکن مهم ترین استفاده‌ی آن در حال حاضر همین فهمیدن بندکشی و تثبیت کنترل ها و تغییر وضعیت آن ها به هنگام تغییر جهت بین افقی و عمودی است. (شکل ۳)

شکل ۳: ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای در حالت عمودی، کنترل‌ها نه ثابت شده‌اند و نه بندکشی

سه برچسب بالایی روی یک پانل قرار گرفته‌اند و دو برچسب پایینی روی خود فرم. برای تمامی کنترل‌هایی که روی فرم قرار می‌دهید باید مشخصه‌های تثبیت آن را حذف کنید چرا که ویژوال استودیو به صورت پیش فرض همه‌ی کنترل‌ها را نسبت به لبه‌های بالا و سمت چپ کانتینر شان ثابت می‌کند. واسطه کاربر در حالت عمودی خوب به نظر می‌آید ولی به محض تغییر جهت از عمودی به افقی مشکلاتی پیش می‌آید. کافی است به شکل ۴ توجه کنید.

شکل ۴: ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای در حالت افقی، کنترل‌ها نه ثابت شده‌اند و نه بندکشی

بالافصله خواهید دید که تمامی کنترل‌های برچسب که در نمایش عمودی قابل دیدن بودند در نمایش افقی دیده نمی‌شوند. بخشی از پانلی که شامل برچسب بالایی است، از صفحه بیرون رفته است. به همین حالت برچسب پایینی کاملاً محو شده است و سمت راست و چپ صفحه‌ی نمایش در حالت عمودی خالی مانده‌اند. این یعنی حالت افقی صرفاً بخشی از صفحه نمایش حالت عمودی واسطه کاربر را نشان می‌دهد.

برای رفع این مشکل بدون نیاز به کدنویسی کافی است از بندکشی و تثبیت کنترل‌ها به درستی استفاده نمایید. با استفاده از مشخصه‌ی Anchor می‌توانید یک کنترل را نسبت به یک یا چند لبه‌ی صفحه‌ی نمایش، ثابت نگه دارید. یعنی مختصات آن نسبت به لبه‌های تعیین شده در هر حالتی از جهت نمایش ثابت می‌ماند. با استفاده از مشخصه‌ی Dock نیز تعیین می‌کنید که یک کنترل چگونه نسبت به لبه‌های کنترل موفق خودش تراز شده، یا بخشی از صفحه‌ی نمایش را پر کند. با بندکشی چند کنترل به یک لبه کنترل موفق شان، باعث خواهد شد

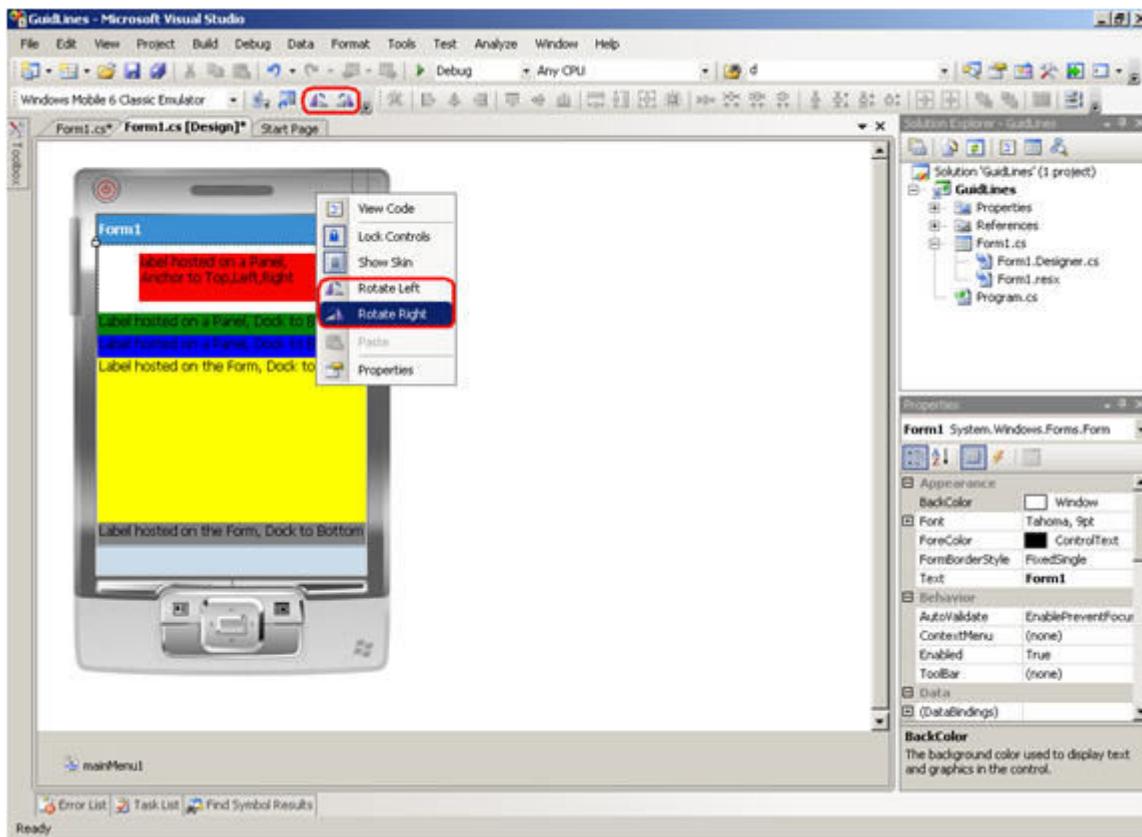
کنترل های مورد نظر به صورت پشت سر هم قرار گیرند. در این مثال سه برچسب بالایی داخل یک پانل قرار گرفته اند. بالاترین برچسب بندکشی نشده است و نسبت به لبه های چپ، راست و بالای پانل ثابت شده است. به عبارتی می توان گفت که به سمت بالای فرم بندکشی شده است. در هر دو حالت عمودی و افقی فاصله ی برچسب با لبه های بالا، چپ و راست تغییر نخواهد کرد. به طور مشخص در حالت نمایش افقی اندازه برچسب بزرگ تر می شود تا فاصله های مذکور تغییر نکنند. دو برچسب دیگر داخل پانل - که روی هم نمایش داده می شوند- به سمت پایین پانل بندکشی شده اند. شماره ی ترتیب (tab order) مشخص می کند که کدام یک از برچسب ها نمایش داده شوند. اگر جهت نمایش را به افقی تغییر دهید، همه ی کنترل های روی فرم همچنان قابل مشاهده خواهند بود و همه ی سطح فرم توسط کنترل ها پر خواهد شد. (شکل ۵)

شکل ۵: ویندوز موبایل ۶ حرفه ای در حالت افقی، با کنترل های ثابت و بندکشی شده

واسط کاربری که در شکل ۵ می بینید، به مراتب بهتر از شکل ۴ است، چون کنترل ها برای نمایش افقی تغییر اندازه داده شده اند. برای این که دست تان بباید چطور با استفاده از تثبیت یا بندکشی، کنترل ها را جا نمایی کنید کافی است کمی بیشتر وقت گذاشته، حالت های مختلف را آزمایش کنید.

در محیط طراحی ویژوال استودیو ۲۰۰۸ به راحتی هر دو حالت عمودی و افقی را می‌توانید آزمایش کنید. روی شکل دستگاه راست کلیک و گزینه‌ی Rotate Right یا Rotate Left را انتخاب نمایید. (شکل ۶) راه دیگر آن است که فرم را انتخاب (کلیک) کرده، دکمه‌های روی نوار ابزار را برای تغییر جهت نمایش استفاده کنید.

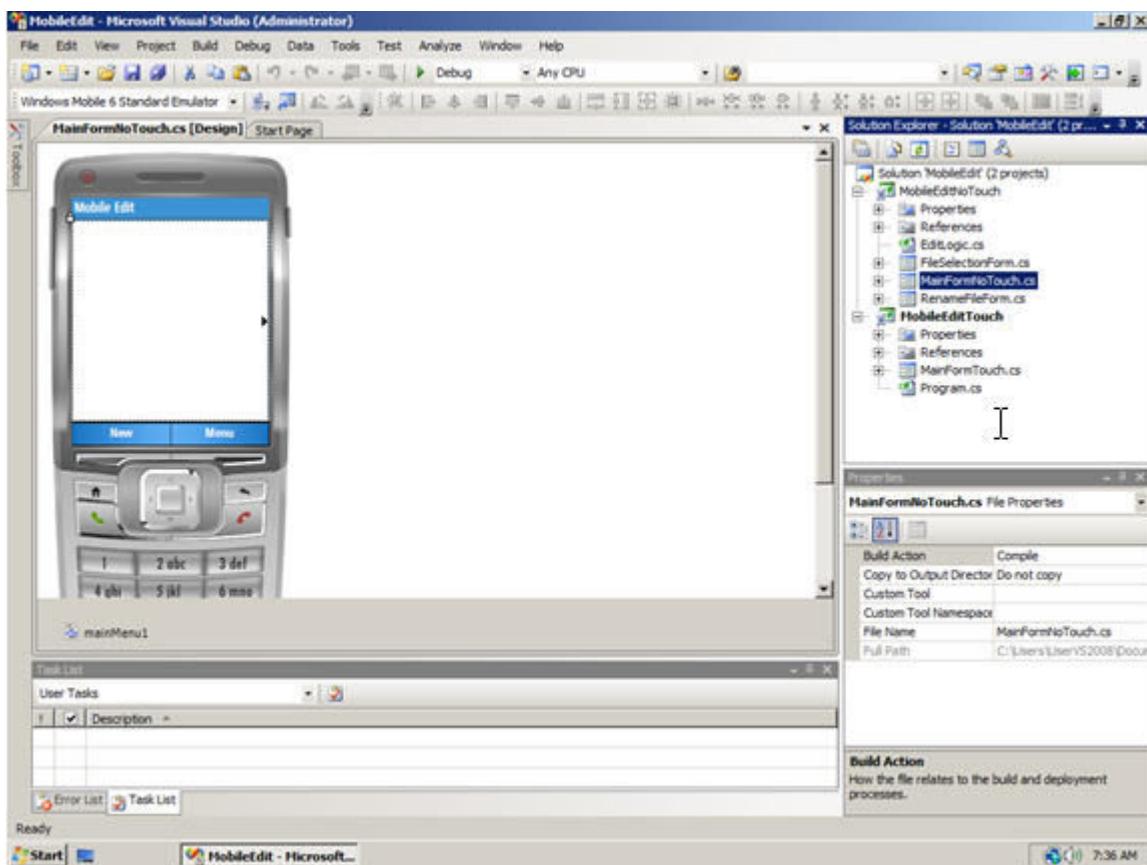
شکل ۶: تغییر جهت نمایش در حالت طراحی

طراحی برنامه‌ای که روی دستگاه‌های مختلف کار کند

به هنگام ایجاد نرم افزاری که روی یکی از پلاتفرم‌های مقصد ابزار توسعه‌ی ویندوز موبایل ۶ (اعم از استاندارد یا حرfe‌ای) کار کند، می‌توانید پلاتفرم فعلی را به پلاتفرم مقصد در ابزار توسعه‌ی دیگری تغییر دهید. در این حالت نرم افزار به پلاتفرم دیگری تبدیل می‌شود یعنی ویژوال استودیو ۲۰۰۸ برنامه‌ی شما را تغییر می‌دهد. اگر بخواهید برنامه‌ای را که در ویندوز موبایل ۶ حرfe‌ای ساخته‌اید، به پلاتفرم دیگری تبدیل کنید مشکلاتی را پیش روی خواهید داشت. از آن جا که ویرایش استاندارد ویندوز موبایل ۶ به نسبت ویرایش حرfe‌ای آن کنترل‌های کمتری را در واسط کاربر پشتیبانی می‌کند، کنترل‌های پشتیبانی نشده را باید به کنترل‌های تغییر دهید که در پلاتفرم جدید کامپایل و اجرا شوند. ویژوال استودیو ۲۰۰۸ کار تبدیل را به راحتی انجام خواهد داد. از دیدگاه توسعه‌ی نرم افزار ایده‌ی برتر آن است که برای ساده‌تر شدن بحث سازگاری پلاتفرم‌ها، لایه‌ی بیزینس لاجیک* را از لایه‌ی واسط کاربر جدا کنیم. کنترل‌های واسط کاربر که در پلاتفرم جدید پشتیبانی نمی‌شوند، توسط ویژوال استودیو ۲۰۰۸ عالمت گذاری می‌شوند و در عین حال ویژوال استودیو ۲۰۰۸ به شما پیشنهاد می‌دهد که کنترل‌های مذکور را به نزدیک ترین حالت منطبق با پلاتفرم جدید تبدیل کنید. اگر نخواستید که پروژه تان را به پلاتفرم مقصد دیگری تبدیل کنید می‌توانید از امکانات ارث بری فرم‌ها (Visual Form Inheritance) استفاده کنید تا با یک دفعه کدنویسی بتوانید برنامه تان را در پلاتفرم‌های مختلف اجرا نمایید.

* این اصطلاح را ترجمه نکردم. اگر اهل فن هستید تصدیق می‌کنید که نباید این چنین عبارتی را ترجمه کرد. اگر هم این اصطلاح برای تان آشنا نیست، «به گیرنده‌های خود دست نزنیدا» کافی است مطالبی درباره‌ی معماری لایه به لایه‌ی نرم افزار را مطالعه کنید. (مترجم)

ویژوال استودیو ۲۰۰۸ امکانات کامل طراحی را در زمان ارث بری یک فرم از فرم دیگر، به شما می دهد. برای فهمیدن بهتر، با یک فرم پایه شروع کنیم که نقطه‌ی آغازی خواهد بود برای تولید نرم افزاری که در پلاتفرم های مختلف ویندوز موبایل کار کند. با وجود این که ممکن است این کار در نگاه اول غیر ضروری به چشم بیاید، لیکن تجربه‌ی ایجاد یک فایل کتابخانه‌ای کلاس (class library) - که فرم پایه را ایجاد می کند - بسیار ارزش مند خواهد بود. این موضوع زمانی که شما یاد بگیرید کدام کنترل‌ها در فرم‌های ارث بری شده قابل تغییر هستند و کدام شان نیستند، اهمیت بیشتری دارد. برای این که بتوانید کنترل‌ها یا کارکرد آن‌ها را تغییر دهید باید مشخصه‌ی Access Modifier کنترل مورد نظر را به مقداری غیر از Private تغییر دهید. در شکل ۷ یک فرم پایه می بینید که به عنوان مرحله‌ی آغاز برنامه تان استفاده می شود.

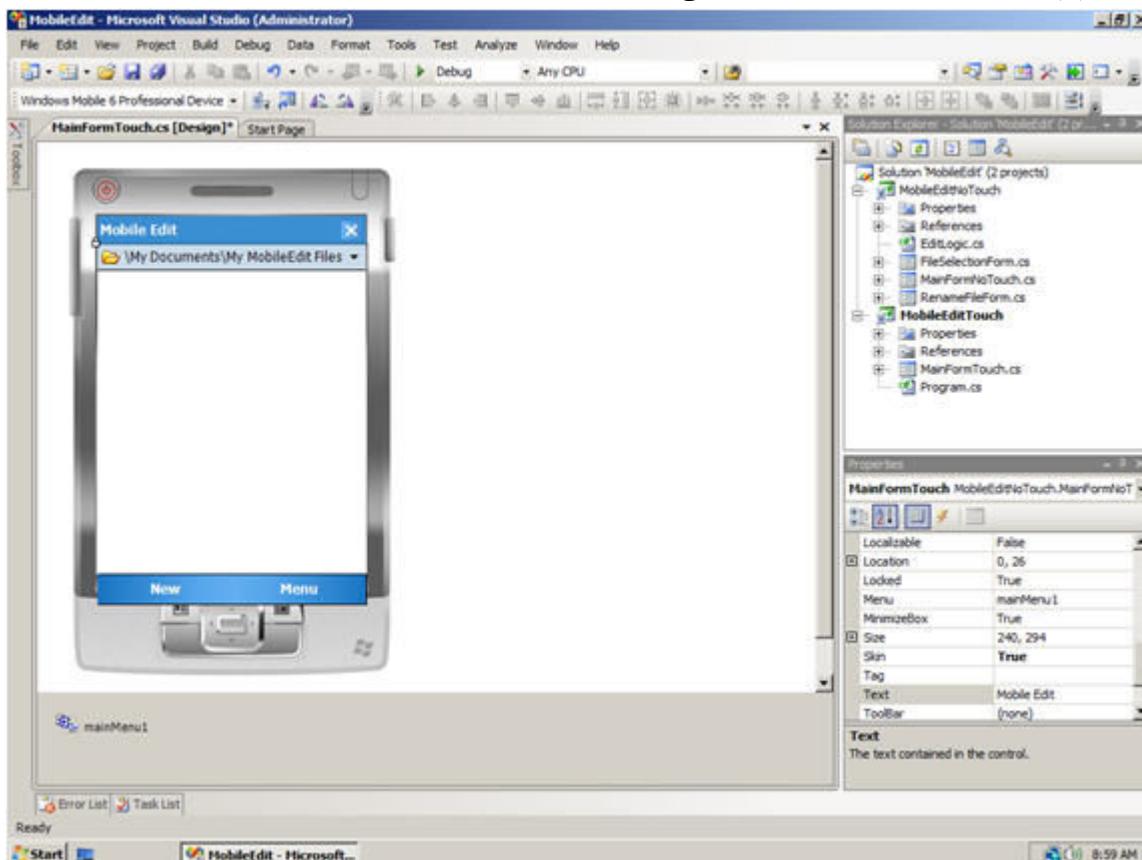

شکل ۷: فرم پایه‌ی برنامه برای دستگاه ویندوز موبایل استاندارد

فرم پایه حاوی یک کنترل ویرایشگر (Edit) - که همه‌ی صفحه را پر کرده - و یک منو است. این برنامه یک ویرایشگر متن ساده است. این برنامه فایل متنی ایجاد می کند، محتوای فایل متنی موجود را تغییر می دهد و همچنین امکان تغییر نام یا حذف فایل متنی را فراهم می کند. با این که فایل‌های ایجاد شده توسط این برنامه همان فایل‌های متنی عادی هستند، لیکن برای مدیریت راحت آن‌ها و فیلتر کردن شان، پسوند فایل را مخصوص این برنامه قرار داده ایم. فرم پایه برای ویندوز موبایل استاندارد طراحی شده است. دلیلش هم روشن است. ویندوز موبایل استاندارد نسبت به حرفه‌ای کنترل‌های کمتری دارد. برای مدیریت فایل‌ها هم دو فرم دیگر در نظر گرفته ایم که یکی فهرست فایل‌های موجود را نشان دهد و دیگری برای تغییر نام یا حذف آن‌ها استفاده شود. از آن جا که ویندوز موبایل استاندارد، صفحه‌ی لمبی را پشتیبانی نمی کند تمامی عملیات فایل‌ها از طریق گزینه‌های منو انجام می شوند. در این مقاله ما توضیحات مربوط به ویرایشگر متنی را نخواهیم گفت و روی ایجاد نرم افزاری که روی انواع مختلف دستگاه‌ها کار کند متمرکز می شویم. هر چند که برنامه‌ی نمونه‌ی Mobile Edit برای دانلود دم دست مان هست.

در شکل ۸ شما فرم اصلی را در حال اجرا روی ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای می بینید. با وجود تفاوت ظاهری اش با آن چه در شکل ۷ دیده اید، ولی این فرم از همان فرم اصلی که در شکل ۷ دیدید مشتق شده است. فقط یک کنترل مخصوص ویندوز موبایل ۶ حرفه‌ای به آن اضافه شده است.

يعنى يك Document List و همان طور كه از نامش پيدا است برای نمایش فهرست فایل ها به کار می رود. با اين كه فرم اصلی حاوی يك کنترل ويرايشگر متن است ولی به هنگام طراحی آن را نمی بینيد چون کنترل «فهرست فایل ها» (Document List) روی آن قرار گرفته است. داخل برنامه با کدنويسي کاري مى کنيم که کنترل «فهرست فایل ها» در زمانی که لازم نیست نشان داده نشود. کنترل هايي که بخشی از فرم پایه هستند در فرم مشتق شده هم به اirth مى رسند. کنترل هايي را که از طريق اirth بری در فرم جديد قرار گرفته اند، با يك علامت فلاش در گوشه ای بالا سمت چپ شان (همانند کنترل منو) مشخص مى شوند.

شکل ۸: فرم پایه ای مشتق شده برای ویندوز موبایل حرفه ای

از آن جا که دستگاه های ویندوز موبایل حرفه ای از کنترل های بیشتری پشتيبانی می کنند، خود نرم افزار ساده تر می شود و به راحتی از امكان صفحه ای لمسی استفاده از کنترل «فهرست فایل ها» برای مدیریت فایل ها يعنی اين که ديگر نيازی به طراحی فرم جدید نیست. از آن جا که هدف اصلی ما ايجا يك فایل باينري (اجرايی) برای استفاده در هر دو پلاتفرم ویندوز موبایل استاندارد و حرفه ای است، به هنگام شروع اجرای آن می توانيم دستگاهی را که برنامه در آن اجرا می شود، تشخيص دهيم و فرم مناسب آن را نمایش دهيم. به راحتی امكان تشخيص نوع دستگاه را برای تان فراهم می کند. قطعه کد زير را - که بخشی از فایل Program.cs است - ببینيد:

```
static void Main()
{
    if (SystemSettings.Platform == WinCEPlatform.PocketPC)
    {
        Application.Run(new MainFormTouch());
    }
    else if (SystemSettings.Platform == WinCEPlatform.Smartphone)
    {
        Application.Run(new MainFormNoTouch());
    }
}
```

بسته به نوع دستگاه، یکی از دو فرم MainFormTouch یا MainFormNoTouch را به عنوان فرم اصلی برنامه مان استفاده می کنیم. مزیت اصلی ارث بری فرم این است که ما امکانات فرم اصلی (Main) را در ویندوز موبایل حرفه ای، دوباره استفاده می کنیم. مثلاً اگر کاربر گزینه **New** را در منو کلیک کند، صرف نظر از نوع دستگاهی که برنامه در آن اجرا می شود، مدیر رویدادی (event handler) که برای گزینه **New** ای منو در صفحه **New** تعریف کرده ایم، اجرا خواهد شد:

```
protected virtual void menuNew_Click(object sender, EventArgs e)
{
    autoSave = false;
    if (tbWorkArea.Text.Length != 0)
    {
        if (MessageBox.Show("Save contents before creating a new file",
                           "Save current contents",
                           MessageBoxButtons.YesNo,
                           MessageBoxIcon.Question,
                           MessageBoxDefaultButton.Button1) == DialogResult.Yes)
        {
            EditLogic.WriteFile(fileName, tbWorkArea.Text);
        }
        tbWorkArea.Text = string.Empty;
    }
    autoSave = true;
    fileName = EditLogic.FileName;
}
```

این کد از کاربر خواهد پرسید که آیا فایل های در حال استفاده را قبل از ایجاد فایل جدید، ذخیره کند یا نه. همان طور که می بینید امکانات خود ویرایشگر در کلاس دیگری به نام **EditLogic** قرار دارد که لایه **i** واسط کاربر را به طور کامل از لایه **i** اپلیکیشن لاجیک (Application Logic) جدا می کند. اگر برنامه در دستگاه با سیستم عامل ویندوز موبایل حرفه ای اجرا شود، یکی از قابلیت هایی که باید در ابتدای اجرای برنامه غیر فعال شود کنترل «فهرست فایل ها» است. این کار را با ابطال مدیر رویداد **menuNew_Click** مطابق قطعه کد زیر انجام می دهیم:

```
protected override void menuNew_Click(object sender, EventArgs e)
{
    base.menuNew_Click(sender, e);
    documentList.Visible = false;
    MinimizeBox = false;
}
```

زمانی که کاربر در ویندوز موبایل حرفه ای گزینه **New** را انتخاب می نماید، ابتدا کد نوشته شده در فرم پایه اجرا می شود سپس دو خط کد که فقط در ویندوز حرفه ای در دسترس هستند اجرا می شوند. این دستور ها به ترتیب برای مخفی کردن کنترل «فهرست فایل ها» برای دیده شدن کنترل «جعبه متن» و نمایش یک دکمه **OK** در نوار عنوان فرم، اجرا می شوند. برای ابطال مدیر رویداد **menuNew_Click** باید آن را به طور دستی به فایل **MainFormTouch.cs** اضافه نمایید. اگر روی گزینه **New** در محیط طراحی فرم دابل کلیک کنید، ویژوال استودیو یک مدیر رویداد جدید به نام **menuNew_Click_1** ایجاد می کند که در زمان اجرا، پس از فراخوانی مدیر رویداد **menuNew_Click** اصلی در فرم پایه، فراخوانی خواهد شد.

توجه به منابع سیستم

صرف نظر از مدل دستگاه هر زمان که فرم اصلی برنامه مخفی شود (در پس زمینه قرار گیرد) یک رویداد فراخوانی می شود. به طور مشابه زمانی که فرم اصلی برنامه مجدد فعال می شود و در پیش زمینه ویندوز قرار می گیرد، رویداد دیگری فراخوانی می شود. این رویداد ها را می توانیم برای آزاد سازی منابع سیستم هنگامی که برنامه در پس زمینه اجرا می شود، استفاده نماییم. (مثلًا غیر فعال کردن تایمر) در این حال برنامه حافظه‌ی مورد استفاده اش را زمانی که نیازی به آن نیست، آزاد می نماید و حتی الامکان از کمترین پردازش و به تبع آن کمترین توان باتری استفاده می کند.

اگر برنامه‌ی Mobile Editor در پس زمینه قرار بگیرد به طور موقت محتوای جعبه متن را در یک فایل ذخیره می کند (کد زیر):

```
protected virtual void MainFormNoTouch_Deactivate(object sender, EventArgs e)
{
    if (fileName != string.Empty && tbWorkArea.Text.Length != 0)
    {
        EditLogic.WriteLine(fileName, tbWorkArea.Text);
        tbWorkArea.Text = string.Empty;
        autoSave = true;
    }
}
```

و هنگامی که برنامه دوباره در پیش زمینه قرار بگیرد، محتوای فایل مذکور را بازیابی کرده، در جعبه متن tbWorkArea نمایش می دهد (کد زیر):

```
protected virtual void MainFormNoTouch_Activated(object sender, EventArgs e)
{
    if (autoSave)
    {
        tbWorkArea.Text = EditLogic.ReadFile(fileName);
    }
}
```

تولید نرم افزار هایی که در هر دو ویرایش حرفه ای و استاندارد ویندوز موبایل کار کند، امکان پذیر است، اما این که فکری هم برای معماری نرم افزار بگنید بسیار مهم و اساسی است. به ویژه زمانی که ملزم باشید امکانات سخت افزاری مختلف را در دستگاه های متنوع در نظر بگیرید، این کار پیچیده تر خواهد بود که صد البته از حوصله ای این مقاله خارج است.

شکل ۹: برنامه ای **Mobile Edit** در حال اجرا روی دستگاه های مختلف

برای استفاده از ازث بری فرم ها در محیط طراحی Windows Forms باید یک ایده‌ی درست و حسابی داشته باشید. البته هر کنترلی را می‌توانید روی فرم پایه قرار دهید به شرطی که بخواهید آن را در فرم های مشتق شده نیز استفاده نمایید. فقط یادتان باشد اگر می‌خواهید کارکرد یک کنترل را در فرم مشتق شده تغییر دهید، باید مشخصه‌ی Modifiers کنترل را با public یا protected مقدار دهی کنید. اگر مشخصه‌ی Modifiers یک کنترل را با private مقدار بدهید، در فرم مشتق شده فقط می‌توانید آن را مخفی یا بندکشی کرده، یا آن را تغییر اندازه بدهید.